

Fotosensitieve epilepsie

Rosanne Blomme-Dorme

Fotosensitieve epilepsie of lichtflitsgevoelige epilepsie wordt ook wel visueel gevoelige epilepsie genoemd. Bij lichtflitsgevoelige epilepsie kunnen aanvallen uitgelokt worden door lichtflitsen, streep patronen of kleurwisselingen. Het is een vorm van reflexepilepsie.

Hoe dikwijls en bij wie komt het voor?

Ongeveer 1 op 100 mensen heeft epilepsie en van deze mensen heeft ongeveer 3% fotosensitieve epilepsie. Het komt het meest voor bij kinderen en jongeren (tot 5%) en minder bij mensen boven de 20 jaar. Meestal begint deze vorm van epilepsie rond de leeftijd van 10 jaar en is het hevigst rond de puberteit. Meisjes zijn gevoeliger voor fotosensitieve epilepsie dan jongens.

Soms heeft de persoon een absence of kunnen er schokken in de armen, benen of het lichaam optreden. Deze aanvallen kunnen overgaan in een tonisch-clonische aanval. Soms komen aanvallen voor waarbij er vreemde sterretjes of gekleurde ballen worden gezien, hierbij kan ook misselijkheid en hoofdpijn optreden.

Diagnose en behandeling

Wanneer iemand last krijgt van plotse epilepsieaanvallen bij flitsend licht of bij het bekijken van bepaalde streep- of kleurpatronen, kan het zijn dat die persoon fotosensitieve epilepsie heeft. Een EEG-onderzoek waarbij men een probeert een aanval uit te lokken met stroboscopisch licht (licht/lamp flitsend met verschillende snelheden) kan aantonen hoe gevoelig iemand is voor lichtflitsen. Wanneer dan een verandering in de hersenactiviteit gezien wordt, kan dit wijzen op lichtflitsgevoelige epilepsie.

Lichtflitsgevoelige epilepsie is meestal goed te behandelen met anti-epileptica.

Ook door bepaalde prikkels (zoals lichtflitsen, bepaalde streep- of kleurpatronen) te ontwijken, kunnen aanvallen vermeden worden.

Lichtflitsen en ‘patronen’

De prikkels waardoor iemand een aanval krijgt zijn verschillend van persoon tot persoon. De gevoeligheid is afhankelijk van de frequentie van de lichtflitsen, deze wordt uitgedrukt in Hertz (het aantal lichtflitsen per seconde). De meeste mensen met lichtflitsgevoeligheid zijn lichtflitsgevoelig bij een frequentie van 10 tot 30 Hz.

Sommige mensen zijn gevoelig voor geometrische patronen met contrasten van licht en donker (bv. strepen of latwerk). Dergelijke patronen kunnen sterker uitlokkend (trigger) zijn wanneer ze flitsen of snel bewegen – ze zijn het minder in stilstand of als ze traag bewegen in één richting.

Enkele tips om aanvallen te vermijden

- Kijk televisie in een goed verlichte ruimte en houd 2 meter afstand.
- Oude TV-toestellen kunnen problemen geven. Een LED-, LCD-, of plasmatelevisie is het meest geschikt, ze hebben een frequentie van minimaal 100 Hz..
- Moderne computerbeeldschermen met een beeldfrequentie van tenminste 70 Hz of een LCD- of TFT-scherm geven over het algemeen nauwelijks problemen.
- Verminder de helderheid van de televisie en het computerscherm zo veel mogelijk en neem bij het werken op de computer regelmatig pauze.
- Stroboscooplampen die gebruikt worden in discotheken of bij feestjes kunnen problemen geven. Bij plots flikkerend licht kan je één oog afdekken en wegkijken van de lichtbron.
- Als fel zonlicht aanvallen veroorzaakt, kan een donkere zonnebril en/of zonneklep helpen.
- Vermijd waar mogelijk contrastrijke (streep)patronen zoals streepjesbehang, roltrappen en luxaflex.

Bronnen:

- <https://www.epilepsie.nl/over-epilepsie/pagina/229-3/lichtflitsgevoeligheid/>
- <https://www.epilepsysociety.org.uk/photosensitive-epilepsy>
- <http://www.webmd.com/epilepsy/guide/photosensitive-epilepsy>